KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS LĒMUMS (ES) 2020/1073

(2020. gada 17. jūlijs),

ar ko Nīderlandei piešķir atkāpi, kuru tā pieprasījusi atbilstīgi Padomes Direktīvai 91/676/EEK attiecībā uz ūdeņu aizsardzību pret piesārņojumu, ko rada lauksaimnieciskas izcelsmes nitrāti

(Autentisks ir tikai teksts nīderlandiešu valodā)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes 1991. gada 12. decembra Direktīvu 91/676/EEK attiecībā uz ūdeņu aizsardzību pret piesārņojumu, ko rada lauksaimnieciskas izcelsmes nitrāti ([1]), un jo īpaši tās III pielikuma 2. punkta trešo daļu,

tā kā:

(1) Ar Lēmumu 2005/880/EK ([2]) Komisija Nīderlandei piešķīra atkāpi, kuru tā bija pieprasījusi atbilstīgi Direktīvai 91/676/EEK un ar kuru tai atļāva izmantot ganību dzīvnieku kūtsmēslus, kas satur līdz 250 kg slāpekļa uz vienu hektāru gadā, saimniecībās, kurās vismaz 70 % no platības ir zālāji.

(2) Ar Lēmumu 2010/65/ES ([3]) Komisija grozīja Lēmumu 2005/880/EK un pagarināja atkāpes izmantošanas termiņu līdz 2013. gada 31. decembrim.

(3) Ar Komisijas Īstenošanas lēmumu 2014/291/ES ([4]), kura spēkā esības termiņš beidzās 2017. gada 31. decembrī, Nīderlandei tika piešķirta atkāpe saskaņā ar Direktīvu 91/676/EEK saimniecībās, kurās vismaz 80 % no platības ir zālāji, atļaut izmantot ganību dzīvnieku kūtsmēslu daudzumu, kas atbilst līdz 230 kg slāpekļa uz vienu hektāru gadā saimniecībām dienvidu un centrālās daļas smilšainās augsnēs un lesa augsnēs un līdz 250 kg slāpekļa uz vienu hektāru gadā saimniecībām citu tipu augsnēs. Atkāpe 2016. gadā attiecās uz 19 564 saimniecībām, kuru platība atbilst 47 % no Nīderlandes lauksaimniecībā izmantojamās zemes kopējās platības.

(4) Ar Komisijas Īstenošanas lēmumu (ES) 2018/820 ([5]), kura spēkā esības termiņš beidzās 2020. gada 1. janvārī, Nīderlandei tika piešķirta atkāpe saskaņā ar Direktīvu 91/676/EEK saimniecībās, kurās vismaz 80 % no platības ir zālāji, atļaut izmantot ganību dzīvnieku kūtsmēslu daudzumu, kas atbilst līdz 230 kg slāpekļa uz vienu hektāru gadā saimniecībām dienvidu un centrālās daļas smilšainās augsnēs un lesa augsnēs un līdz 250 kg slāpekļa uz vienu hektāru gadā saimniecībām citu tipu augsnēs. Atkāpe 2019. gadā attiecās uz 18 818 saimniecībām, kuru platība atbilst 44,7 % no Nīderlandes lauksaimniecībā izmantojamās zemes kopējās platības.

(5) Kā atzīts Īstenošanas lēmumā (ES) 2018/820, pēdējos gados Nīderlande, īstenojot savu politiku kūtsmēslu pārvaldības jomā, ir saskārusies ar vairākiem kavēkļiem, un tā rezultātā ir radusies situācija, ka pastāv bažas par iespējamu krāpniecību. Šīs situācijas dēļ Nīderlandei ir jāpastiprina centieni, lai novērstu krāpniecību saistībā ar minētās politikas īstenošanu. Lai gan Nīderlandes 6. rīcības programmā jau ir noteikti pasākumi kontroles un

([1]) OV L 375, 31.12.1991., 1. lpp.

([2]) Komisijas Lēmums 2005/880/EK (2005. gada 8. decembris), ar ko Nīderlandei piešķir atkāpi, ko tā pieprasījusi atbilstīgi Padomes Direktīvai 91/676/EEK attiecībā uz ūdeņu aizsardzību pret piesārņojumu, ko rada lauksaimnieciskas izcelsmes nitrāti (OV L 324, 10.12.2005., 89. lpp.).

([3]) Komisijas Lēmums 2010/65/ES (2010. gada 5. februāris) par grozījumiem Lēmumā 2005/880/EK, ar ko Nīderlandei piešķir atkāpi, ko tā pieprasījusi atbilstīgi Padomes Direktīvai 91/676/EEK attiecībā uz ūdeņu aizsardzību pret piesārņojumu, ko rada lauksaimnieciskas izcelsmes nitrāti (OV L 35, 6.2.2010., 18. lpp.).

([4]) Komisijas Īstenošanas lēmums 2014/291/ES (2014. gada 16. maijs), ar ko Nīderlandei piešķir atkāpi, kuru tā pieprasījusi atbilstīgi Padomes Direktīvai 91/676/EEK attiecībā uz ūdeņu aizsardzību pret piesārņojumu, ko rada lauksaimnieciskas izcelsmes nitrāti (OV L 148, 20.5.2014., 88. lpp.).

([5]) Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2018/820 (2018. gada 31. maijs), ar ko Nīderlandei piešķir atkāpi, kuru tā pieprasījusi atbilstīgi Padomes Direktīvai 91/676/EEK attiecībā uz ūdeņu aizsardzību pret piesārņojumu, ko rada lauksaimnieciskas izcelsmes nitrāti (OV L 137, 4.6.2018., 27. lpp.).

inspekciju pastiprināšanai ar mērķi uzlabot kopējo atbilstību Nīderlandes politikas noteikumiem kūtsmēslu pārvaldības jomā, bija vajadzīgas papildu pūles, lai veicinātu efektīvu īstenošanu un pilnīgu atbilstību. Te pieminams, ka tika izveidota uzlabota izpildes stratēģija, ņemot vērā arī Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2008/99/EK ([6]) noteikumus. Šī stratēģija bija jābalsta uz neatkarīgu novērtējumu par atbilstību Nīderlandes politikas noteikumiem kūtsmēslu pārvaldības jomā, un tajā ir jāietver konkrēti pasākumi, kuru mērķis ir vēl vairāk pastiprināt inspekcijas un kontroli, kā arī skaidra metodika pietiekami atturošu sodu un sankciju noteikšanai. Tādēļ bija pamatoti Īstenošanas lēmuma (ES) 2018/820 spēkā esības termiņu ierobežot tā, lai dotu Nīderlandei iespēju pilnībā īstenot minēto uzlaboto izpildes stratēģiju.

(6) Ar 2020. gada 4. februāra vēstuli Nīderlande iesniedza Komisijai pieprasījumu atbilstīgi Direktīvas 91/676/EEK III pielikuma 2. punkta trešajai daļai par atkāpes pagarināšanu uz periodu no 2020. līdz 2021. gadam ("Nīderlandes pieprasījums").

(7) Nīderlande saskaņā ar Direktīvas 91/676/EEK 3. panta 5. punktu visā valsts teritorijā piemēro rīcības programmu. Nīderlandes tiesību aktos, ar ko ievieš Direktīvu 91/676/EEK, ir noteiktas gan slāpekļa, gan fosfātu izmantošanas normas.

(8) Saskaņā ar Nīderlandes iesniegtajiem datiem no 2016. līdz 2019. gadam liellopu skaits Nīderlandē samazinājās par 0,2 %, salīdzinot ar periodu no 2012. līdz 2015. gadam. Cūku un mājputnu skaits Nīderlandē šajā pašā periodā palielinājās par attiecīgi 0,6 % un 3,4 %. Kopš 2006. gada Nīderlandes tiesību aktos ([7]) ir noteikts cūku un mājputnu skaita ierobežojums. Turklāt kopš 2015. gada janvāra Nīderlandes tiesību aktos ([8]) ir noteikts, ka ir jāpārstrādā atbilstoša daļa no pārpalikušajiem kūtsmēsliem, kas radušies piensaimniecības nozarē. Bez tam kopš 2018. gada 1. janvāra Nīderlandē ir ieviesta fosfātu ražošanas tiesību sistēma ([9]) attiecībā uz piena liellopiem. Visu minēto pasākumu mērķis ir novērst ūdensobjektu piesārņošanu.

(9) Nīderlande ziņojusi, ka no 2014. līdz 2017. gadam izmantotais kūtsmēslu slāpekļa daudzums Nīderlandē bija 417 000 tonnas, kas ir pieaugums par 4,04 %, salīdzinot ar periodu no 2010. līdz 2013. gadam. Slāpekļa minerālmēslu izlietojums Nīderlandē 2014.–2017. gadā palielinājās par aptuveni 3,3 %, salīdzinot ar 2010.–2013. gadu.

(10) Saskaņā ar Nīderlandes iestāžu iesniegtajiem zinātniskajiem datiem Nīderlandes klimats, kam raksturīgs vienmērīgs nokrišņu daudzums visa gada garumā un relatīvi neliels gada temperatūras izmaiņu diapazons, veicina ilgstošu zāles veģetācijas periodu, kurš ilgst 250 dienas gadā.

(11) Turklāt informācija, ko Nīderlandes iestādes iesniedza saistībā ar atkāpi, kas tika piešķirta iepriekš, proti, ar Īstenošanas lēmumu 2014/291/ES, liecina, ka atkāpes piemērošanas dēļ Nīderlandes ūdensobjekti nav pasliktinājušies. Piemēram, nitrātu koncentrācija ūdenī, kas izplūst no sakņu zonas, uzraudzītajās saimniecībās, uz kurām attiecas atļaujas, kopš 2006. gada ir samazinājusies un 2017. un 2018. gadā vidēji bija zem 50 mg/l. Tomēr provizoriskie dati liecina, ka 2019. gadā dienvidu smilšainajās un lesa augsnēs palielinājās nitrātu koncentrācijas, kam par iemeslu bija 2018. gadā piedzīvotais sausums.

(12) Dati, kurus Nīderlande paziņoja saskaņā ar Direktīvas 91/676/EEK 10. pantu, liecina, ka no 2012. līdz 2015. gadam aptuveni 88 % no Nīderlandes gruntsūdeņu monitoringa stacijām nitrātu vidējā koncentrācija bija mazāka par 50 mg/l un 79 % no šīm stacijām – mazāka par 25 mg/l. Minētie dati arī liecina, ka no 2012. līdz 2015. gadam 99 % no Nīderlandes virszemes ūdeņu monitoringa stacijām nitrātu vidējā koncentrācija bija mazāka par 50 mg/l un 96 % no šīm stacijām – mazāka par 25 mg/l. Dati liecina, ka nitrātu koncentrācija gruntsūdeņos un virszemes ūdeņos, salīdzinot ar 2008.–2011. gadu, ir stabila vai samazinās. Tomēr pārskata periodā no 2012. līdz 2015. gadam 60 % no saldūdeņiem bija eitrofiski, 13 % – iespējami eitrofiski, bet 27 % nebija eitrofiski.

([6]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/99/EK (2008. gada 19. novembris) par vides kriminmāltiesisko aizsardzību (OV L 328, 6.12.2008., 28. lpp.).

([7]) Nīderlandes Likums par mēslošanas līdzekļiem (*Meststoffenwet*), 19. un 20. pants

([8]) Nīderlandes Likums par mēslošanas līdzekļiem (*Meststoffenwet*), 33.a–33.d pants.

([9]) Nīderlandes Likums par mēslošanas līdzekļiem (*Meststoffenwet*), 21.b pants.

(13) Izskatījusi Nīderlandes lūgumu un ņemot vērā 6. Nīderlandes rīcības programmu un pieredzi, kas gūta saistībā ar Īstenošanas lēmumā 2014/291/ES piešķirto atkāpi, Komisija uzskata, ka Nīderlandes ierosinātais ganību dzīvnieku kūtsmēslu daudzums, kas atbilst 230 kg slāpekļa uz vienu hektāru gadā saimniecībām, kurās vismaz 80 % no platības ir zālāji dienvidu un centrālās daļas smilšainās augsnēs un lesa augsnēs, un 250 kg slāpekļa uz vienu hektāru gadā saimniecībām, kurās vismaz 80 % no platības ir zālāji citu tipu augsnēs, nekavēs Direktīvas 91/676/EEK mērķu sasniegšanu, ja Nīderlande izpildīs dažus stingrus nosacījumus, un ja tas ir pamatots ar objektīviem kritērijiem.

(14) Nīderlandei ir jānodrošina, ka saistībā ar ganību dzīvnieku skaita palielināšanos un attiecīgi kūtsmēslu daudzuma palielināšanos nepalielinās ūdensobjektiem radītais slogs. Šai nolūkā Nīderlandei ir jānodrošina, ka kopējais kūtsmēslu daudzums nepārsniedz 2002. gada līmeni ne slāpekļa, ne fosfora daudzuma ziņā. Tādēļ jaunajos tiesību aktos, ar ko īsteno 6. Nīderlandes rīcības programmu, ir jānosaka saistošs maksimālais kūtsmēslu daudzums, kuru nedrīkst pārsniegt un uz kuru nepieciešamības gadījumā var atsaukties, piemērojot šīs prasības atsevišķiem lauksaimniekiem.

(15) Attiecībā uz atļaujām, ko izsniedz atsevišķiem lauksaimniekiem, piemēro konkrētus nosacījumus, kuru mērķis ir nodrošināt, ka mēslošana saimniecības līmenī notiek, ņemot vērā kultūraugu vajadzības, kā arī samazināt un novērst slāpekļa un fosfora zudumus izskalošanās rezultātā. Tādēļ šajos nosacījumos ir jāietver prasības par to, ka saimniecības līmenī ir jābūt izveidotam mēslošanas plānam, ka mēslošanas darbi ir jāuzskaita, izmantojot mēslošanas pārskatus, ka ir jāveic regulāra augsnes analīze, ka ir jāizveido augu sega ziemā pēc kukurūzas audzēšanas, ka ir jāievēro īpaši noteikumi attiecībā uz zālāju uzaršanu un ka pirms zālāju uzaršanas nedrīkst izmantot kūtsmēslus, ka mēslošana tiek pielāgota, ņemot vērā pākšaugu ietekmi, un ka zemē netiek iestrādāti fosfātu minerālmēsli.

(16) Ziņojumā par Direktīvas 91/676/EEK ietekmi uz N gāzveida emisijām ([10]) secināts, ka dažos reģionos ar augstu lauksaimniecības dzīvnieku blīvumu atkāpes rezultātā var rasties lielākas gāzveida emisijas. Tas, ka atkāpe varētu ietekmēt amonija emisijas, tika apstiprināts *Commissie Deskundigen Meststoffenwet* 2020. gada 12. februāra ziņojumā, kas tika iesniegts Komisijai. Šo emisiju rezultātā veidotos papildu slāpekļa nosēdumi, kas nelabvēlīgi ietekmētu *Natura 2000* teritorijas un ūdeņu kvalitāti, kas savukārt novestu pie eitrofikācijas. Tāpēc būtu jāveic attiecīgi amonjaka emisiju samazināšanas pasākumi, tostarp jāizmanto mazemisijas izkliedēšanas paņēmieni, vajadzības gadījumā nosakot arī maksimālo temperatūru, pie kādas kūtsmēslus drīkst izkliedēt.

(17) Saskaņā ar Īstenošanas lēmuma (ES) 2018/820 prasībām Nīderlande 2018. gada 28. septembrī paziņoja par savu uzlaboto izpildes stratēģiju. Pirmais progresa ziņojums par minētās stratēģijas īstenošanu tika iesniegts 2019. gada 28. jūnijā. Šā progresa ziņojuma nākamais atjauninājums tika iesniegts 2019. gada 18. novembrī. Progresa ziņojums liecina, ka, neraugoties uz to, ka ir pieliktas zināmas pūles, stratēģijas īstenošana aizkavējās un Nīderlande nespēja pierādīt, ka neatbilstības vai pārkāpumu gadījumu skaits ir samazinājies.

(18) Tāpēc bija vajadzīgi papildu aizsardzības pasākumi un garantijas, ka stratēģija patiešām samazinās krāpniecību. Tas nozīmē, ka būtu jānosprauž termiņi, kādos būtu pilnā mērā jāīsteno stratēģija, un mērķrādītāji, lai būtu iespējams spriest par stratēģijas efektivitāti. Tāpat nepieciešams paredzēt, ka stratēģija ir jāpārskata līdz 2021. gada beigām, un, ja tās īstenošanas gaitā gūtā pieredze to prasa, tajā būtu jāparedz vēl stingrāki kontroles pasākumi.

(19) Ik gadus būtu jāiesniedz atjaunināts ziņojums par uzlabotās izpildes stratēģijas tālāko īstenošanu, tostarp par to, kā stratēģijas īstenošanu var ietekmēt pasākumi, ar kuriem novērš Covid-19 vīrusa izplatīšanos.

(20) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2000/60/EK ([11]) ir noteikta visaptveroša pārrobežu mēroga pieeja ūdens aizsardzības jautājumam, organizējot šo aizsardzību pa upju baseinu apgabaliem (UBA), lai panāktu, ka Eiropas ūdensobjekti ir labā stāvoklī. Barības vielu daudzuma samazināšana ir svarīga minētā mērķa daļa. Tas, ka saskaņā ar šo lēmumu tiek piešķirta atkāpe, neskar Direktīvas 2000/60/EK noteikumus un neizslēdz to, ka no minētās direktīvas izrietošo mērķu sasniegšanai var būt nepieciešami papildu pasākumi.

([10]) Nitrātu direktīvas ietekme uz N gāzveida emisijām; nitrātu rīcības programmā paredzēto pasākumu ietekme uz N gāzveida emisijām, līgums ENV.B.1/ETU/2010/0009.

([11]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/60/EK (2000. gada 23. oktobris), ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā (OV L 327, 22.12.2000., 1. lpp.).

(21) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2007/2/EK ([12]) ir paredzēti vispārīgi noteikumi, kuru mērķis ir izveidot Savienības telpiskās informācijas infrastruktūru Savienības vides rīcībpolitiku vajadzībām un Savienības rīcībpolitikām vai pasākumiem, kuri varētu ietekmēt vidi. Attiecīgi telpiskajai informācijai, kas savākta saistībā ar šo lēmumu, būtu jāatbilst minētās direktīvas noteikumiem. Lai samazinātu administratīvo slogu un uzlabotu datu saskaņotību, Nīderlandei, vācot datus, kas nepieciešami saskaņā ar šo lēmumu, attiecīgā gadījumā ir jāizmanto informācija, kas iegūta Integrētajā administrācijas un kontroles sistēmā, kura izveidota saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1306/2013 ([13]) V sadaļas II nodaļu.

(22) Tā kā Nīderlande ir pieprasījusi ar Īstenošanas lēmumu (ES) 2018/820 piešķirto atkāpi attiecināt uz 2020.–21. gada periodu, šo lēmumu vajadzētu piemērot divus gadus no 2020. gada 1. janvāra.

(23) Šajā lēmumā noteiktie pasākumi ir saskaņā ar atzinumu, ko atbilstīgi Direktīvas 91/676/EEK 9. pantam ir sniegusi Komiteja, kas izveidota, lai īstenotu un pielāgotu zinātnes un tehnikas attīstībai direktīvu attiecībā uz ūdeņu aizsardzību pret piesārņojumu, ko rada lauksaimnieciskas izcelsmes nitrāti,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Atkāpe

Nīderlandes 2020. gada 4. februāra vēstulē prasīto atkāpi, ar ko atļautu ar ganību dzīvnieku kūtsmēsliem zemē izkliedēt vairāk slāpekļa, nekā paredzēts Direktīvas 91/676/EEK III pielikuma 2. punkta otrās daļas pirmajā teikumā ("atkāpe"), piešķir, ja tiek ievēroti šajā lēmumā noteiktie nosacījumi.

Tas, ka saskaņā ar šo lēmumu tiek piešķirta atkāpe, neskar Direktīvas 2000/60/EK noteikumus.

2. pants

Darbības joma

Šo atkāpi piemēro ganību saimniecībām, kurām ir piešķirta atļauja saskaņā ar 6. pantu.

3. pants

Definīcijas

Šajā lēmumā piemēro šādas definīcijas:

1) "ganību saimniecība" ir ikviena saimniecība, kurā vismaz 80 % no platības, kurā var lietot kūtsmēslus, ir zālāji;

2) "ganību dzīvnieki" ir liellopi (izņemot nobarojamos teļus), aitas, kazas, zirgi, ēzeļi, brieži un ūdensbifeļi;

3) "lauksaimniecības zeme" ir platības, kuras, pamatojoties uz rakstisku individuālu līgumu, ir lauksaimnieka īpašumā, nomā vai valdījumā un par kuru apsaimniekošanu viņš ir tiešā veidā atbildīgs;

4) "zālāji" ir ilggadīgie zālāji vai pagaidu zālāju platības, kuras laiž atmatā uz laiku līdz pieciem gadiem;

5) "mēslošanas plāns" ir aprēķini par barības vielu plānoto izlietojumu un pieejamību;

6) "mēslošanas pārskats" ir barības vielu bilance, kurā atspoguļots barības vielu faktiskais izlietojums un patēriņš.

7) "dienvidu un centrālās daļas smilšainās augsnes" ir augsnes, kas norādītas kā dienvidu un centrālās daļas smilšainās augsnes Nīderlandes tiesību aktos, ar ko īsteno Direktīvu 91/676/EEK;

8) "lesa augsnes" ir augsnes, kas norādītas kā lesa augsnes Nīderlandes tiesību aktos, ar ko īsteno Direktīvu 91/676/EEK.

([12]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2007/2/EK (2007. gada 14. marts), ar ko izveido Telpiskās informācijas infrastruktūru Eiropas Kopienā (*INSPIRE*) (OV L 108, 25.4.2007., 1. lpp.).

([13]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1306/2013 (2013. gada 17. decembris) par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu, pārvaldību un uzraudzību un Padomes Regulu (EEK) Nr. 352/78, (EK) Nr. 165/94, (EK) Nr. 2799/98, (EK) Nr. 814/2000, (EK) Nr. 1290/2005 un (EK) Nr. 485/2008 atcelšanu (OV L 347, 20.12.2013., 549. lpp.).

4. pants

Vispārējie atkāpes piešķiršanas nosacījumi

Atkāpi piešķir ar turpmāk minētajiem nosacījumiem.

1) Nīderlande uzrauga saražoto kūtsmēslu apjomu un nodrošina, ka kūtsmēslu daudzums valsts līmenī ne slāpekļa, ne fosfora daudzuma ziņā nepārsniegs 2002. gada līmeni, kas atbilst 504,4 miljoniem kg slāpekļa un 172,9 miljoniem kg fosfāta.

2) Nīderlande pilnā mērā īsteno uzlabotu izpildes stratēģiju, kuras mērķis ir pastiprināt Nīderlandes kūtsmēslu apsaimniekošanas politikas noteikumu ievērošanu un nodrošināt, ka uz jebkādu informāciju, kas liecina par neatbilstību, tiek efektīvi reaģēts.

   Uzlabotā izpildes stratēģija ietver vismaz šādus elementus:

   a) veikt neatkarīgu novērtējumu par tādu gadījumu mērogu un skaitu, kad tīši nav ievēroti valsts noteikumi par kūtsmēsliem. Minēto novērtējumu veic kompetentās valsts iestādes, kas ir atbildīgas par inspekcijām saistībā ar valsts noteikumiem par kūtsmēsliem, kopā ar kompetentajām valsts iestādēm, kas ir atbildīgas par noziedzīgu nodarījumu izmeklēšanu un apsūdzību celšanu;

   b) identificēt kūtsmēslu apstrādes un apsaimniekošanas jomas, kurās ir augstāks risks, ka tīši netiks ievēroti valsts noteikumi par kūtsmēsliem;

   c) stiprināt inspicēšanas un kontroles spēju, kas ir vismaz 40 % no spējas, kas nepieciešama, lai klātienē (tostarp pēc nejaušības principa) inspicētu ganību saimniecības, uz kurām attiecas 11. panta 2. punktā minētās atļaujas, un šo spēju koncentrēt tajās kūtsmēslu apstrādes un apsaimniekošanas jomās, kurās pastāv risks;

   d) noteikt skaidru metodiku, kā noteikt pietiekami efektīvus, samērīgus un atturošus sodus un sankcijas;

   e) 2020. gada pavasarī pilnā mērā panākt izpildi augsta riska teritorijās *De Peel, Gelderse Vallei* un *Twente*;

   f) līdz 2020. gada beigām ieviest kūtsmēslu transportēšanas automatizētu uzskaiti reāllaikā;

   g) līdz 2020. gada jūnija beigām pieņemt lēmumu par sankciju politikas pārskatīšanu;

   h) nodrošināt 5,5 % cūku fermu individuālu inspicēšanu. To, cik reāli iespējams ir inspicēt šādu fermu daudzumu, var ietekmēt pasākumi, ar kuriem novērš Covid-19 vīrusa izplatīšanās risku.

(3) Uzlaboto izpildes stratēģiju pārskata, ņemot vērā tās īstenošanas laikā gūto pieredzi, jo īpaši tad, ja līdz 2021. gada decembrim konstatēto pārkāpumu vai neatbilstības gadījumu skaits nav samazinājies, lai tajā paredzētu vēl stingrāku kontroli un pasākumus. Par pārskatīto stratēģiju paziņo Komisijai.

5. pants

Pieteikums atļaujas saņemšanai

1. Ganību dzīvnieku audzētāji var kompetentajai iestādei iesniegt pieteikumu par ikgadēju atļauju izmantot tādu ganību dzīvnieku kūtsmēslu daudzumu, kas atbilst līdz 230 kg slāpekļa uz vienu hektāru gadā dienvidu un centrālās daļas smilšainajās augsnēs un lesa augsnēs vai līdz 250 kg slāpekļa uz vienu hektāru gadā citās augsnēs.

2. Pieteikuma iesniedzējs kopā ar 1. punktā minēto pieteikumu iesniedz rakstisku deklarāciju par to, ka viņa saimniecība atbilst 7. un 8. pantā definētajiem nosacījumiem un ka viņš piekrīt, ka mēslošanas līdzekļa izmantošanu un 7. pantā minēto mēslošanas plānu un mēslošanas pārskatu var kontrolēt.

6. pants

Licenču piešķiršana

Atļaujas izmantot ganību saimniecībās ganību dzīvnieku kūtsmēslu daudzumu (tostarp pašu dzīvnieku atstātos mēslus), kas satur līdz 230 kg slāpekļa uz vienu hektāru gadā dienvidu un centrālās daļas smilšainajās augsnēs vai līdz 250 kg slāpekļa uz vienu hektāru gadā citu veidu augsnēs, piešķir saskaņā ar 7. un 8. pantā izklāstītajiem nosacījumiem.

7. pants

Kūtsmēslu un citu mēslošanas līdzekļu izkliedēšanas nosacījumi

1. Ganību dzīvnieku kūtsmēslu daudzums, ko katru gadu izkliedē zemē ganību saimniecībās, tostarp pašu dzīvnieku atstātie mēsli, nepārsniedz kūtsmēslu daudzumu, kas satur 230 kg slāpekļa uz vienu hektāru gadā dienvidu un centrālās daļas smilšainajās augsnēs un 250 kg slāpekļa uz vienu hektāru gadā citu veidu augsnēs saskaņā ar 2.–8. pantā izklāstītajiem nosacījumiem. Kopējā slāpekļa un fosfora ienese atbilst attiecīgās kultūras vajadzībām pēc barības vielām, un augsnes nodrošinātais slāpekļa daudzums nepārsniedz maksimālās mēslošanas normas, kas noteiktas 6. Nīderlandes darbības programmā.

2. Fosfātu minerālmēslus neizmanto.

3. Ganību saimniecība sagatavo un kārto mēslošanas plānu. Mēslošanas plānā apraksta lauksaimniecības zemesgabalu augseku un plānoto kūtsmēslu un citu slāpekļa un fosfātu mēslošanas līdzekļu izmantojumu. Mēslošanas plāns pirmajam kalendārajam gadam ir pieejams ganību saimniecībā ne vēlāk kā 30. jūnijā. Mēslošanas plāns turpmākajiem kalendārajiem gadiem ir pieejams ganību saimniecībā ne vēlāk kā 28. februārī.

4. Mēslošanas plānā iekļauj šādus elementus:

a) lauksaimniecības dzīvnieku skaits ganību saimniecībā;

b) lauksaimniecības dzīvnieku turēšanas un kūtsmēslu uzkrāšanas sistēmas apraksts, norādot arī kūtsmēslu krātuves tilpumu;

c) aprēķinu par ganību saimniecībā saražoto kūtsmēslu slāpekļa (atskaitot turēšanas un glabāšanas laikā radušos zudumus) un fosfora daudzumu;

d) augsekas plānu, kurā norādīta to individuālo lauku platība, kuros aug zālaugi un citi kultūraugi, kā arī shematiska karte, kurā attēlota individuālo lauku atrašanās vieta;

e) informāciju par paredzamo kultūraugiem nepieciešamo slāpekļa un fosfora daudzumu;

f) to kūtsmēslu daudzumu un veidu, kas piegādāti līgumpartneriem un tāpēc nav izmantoti ganību saimniecībā;

g) informāciju par to ievesto kūtsmēslu daudzumu, kas izmantoti ganību saimniecībā;

h) aprēķinu par organisko vielu mineralizācijas, pākšaugu un atmosfēras pārneses devumu un par augsnē esošā slāpekļa daudzumu laikā, kad kultūraugi sāk to pastiprināti izmantot;

i) aprēķinu par slāpekļa un fosfora ienesi no kūtsmēsliem katrā zemesgabalā;

j) aprēķinu par to, cik slāpekļa katrā laukā ienests no minerālmēsliem un citiem mēslošanas līdzekļiem;

k) aprēķinus, kas nepieciešami, lai novērtētu to slāpekļa un fosfora maksimālo ieneses normu ievērošanu, kas noteiktas 6. Nīderlandes rīcības programmā.

Mēslošanas plānu pārskata ne vēlāk kā septiņas dienas pēc tam, kad ganību saimniecības lauksaimniecības praksē ir ieviestas kādas izmaiņas.

5. Katra ganību saimniecība sagatavo un kārto mēslošanas pārskatu par katru kalendāro gadu. To iesniedz kompetentajai iestādei līdz nākamā kalendārā gada 31. martam.

6. Mēslošanas pārskatā norāda šādus elementus:

a) kultūraugu platības;

b) dzīvnieku skaits un veids;

c) viena dzīvnieka saražoto mēslu daudzums;

d) ganību saimniecībā ievesto mēslošanas līdzekļu daudzums;

e) to kūtsmēslu daudzums, kas piegādāti līgumpartneriem un tāpēc nav izmantoti ganību saimniecībā, kā arī šo līgumpartneru nosaukumi.

7. Periodiski, vismaz reizi četros gados, visos ganību saimniecības zemesgabalos, kuri augsekas un augsnes īpašību ziņā ir viendabīgi, veic slāpekļa un fosfora analīzi augsnē. Paredz vismaz vienu analīzi uz katriem pieciem hektāriem zemes.

Ja zālāju uzar tā atjaunošanas nolūkā, ar likumu noteikto slāpekļa ieneses normu, kas dota 6. Nīderlandes rīcības programmā, pēc katra kalendārā gada 31. maija samazina par 50 kilogramiem slāpekļa uz vienu hektāru smilšainās un lesa augsnēs. Ja zālāju uzar kukurūzas kultivēšanas nolūkā smilšainā vai lesa augsnē, ar likumu noteikto slāpekļa ieneses normu, kas 6. Nīderlandes rīcības programmā dota attiecībā uz kukurūzu, samazina par 65 kilogramiem slāpekļa uz vienu hektāru.

8. Kūtsmēslus nedrīkst izkliedēt rudenī pirms zālaugu sēšanas.

8. pants

Zemes apsaimniekošanas nosacījumi

1. Smilšu un lesa augsnēs pēc kukurūzas novākšanas audzē zālaugus vai citus kultūraugus, kas ziemā nodrošina zemes augu segu.

2. Starpkultūras neuzar pirms 1. februāra.

3. Smilšu un lesa augsnēs zālājus uzar tikai pavasarī, izņemot zālāja uzaršanu tā atjaunošanas nolūkā, ko var darīt ne vēlāk kā 31. augustā.

4. Visos augšņu veidos pēc zālāja uzaršanas tūlīt iesēj tādus kultūraugus, kuriem nepieciešams daudz slāpekļa, un mēslošanu veic atbilstoši augsnes analīzēm, kurās nosaka minerālo slāpekli un citus parametrus, ko izmanto kā bāzes rādītājus, lai novērtētu slāpekļa izdalīšanos augsnes organisko vielu mineralizācijas procesā.

5. Ja augseka ietver pākšaugus vai citus augus, kas saista atmosfēras slāpekli, attiecīgi samazina mēslošanas līdzekļu lietojumu.

6. Atkāpjoties no 3. punkta, ir atļauta zālāju uzaršana rudenī, ja stāda puķu sīpolus.

9. pants

Nosacījumi par amonjaka emisiju samazināšanu, lai samazinātu barības vielu nosēdumus, tostarp ūdenī

1. Ganību saimniecībās, kas saņēmušas atļauju saskaņā ar 6. pantu, ievēro šādus nosacījumus:

a) zālājos smilšainās un lesa augsnēs šķidrmēslus uznes ar seklo inžekciju;

b) zālājos māla un kūdras augsnēs šķidrmēslus uznes ar seklo inžekciju, izmantojot vai nu šķidrmēslu izkliedētāju ar sadalītājšļūtenēm un uzgaļiem (šķidrmēslu atšķaidījums ar ūdeni attiecībā 2:1), vai impulsa inžektoru;

c) šķidrmēslus neuznes ar izkliedētāju ar sadalītājšļūtenēm un uzgaļiem, ja ārvides temperatūra ir 20 °C vai augstāka;

d) aramzemē šķidrmēslus uznes ar inžekcijas metodi vai arī pēc uznešanas vienā piegājienā nekavējoties iestrādā zemē;

e) pakaišu kūtsmēslus pēc uznešanas nekavējoties iestrādā zemē ne vairāk kā divos piegājienos.

2. Šā panta 1. punktu no 2021. gada 1. janvāra piemēro lauksaimniekiem, kuriem piešķirta atkāpe, bet uz kuriem saskaņā ar valsts tiesību aktiem ([14]) patlaban neattiecas 1. punkta noteikumi.

3. Visus ganību dzīvnieku audzētājus, kam piešķirta atļauja, līdz 2020. gada 31. decembrim apmāca, kā īstenot slāpekļa emisiju samazināšanas pasākumus.

10. pants

Monitorings

1. Kompetentās iestādes nodrošina, ka tiek izveidotas kartes, kurās atspoguļo:

a) to ganību saimniecību procentuālā daļa katrā pašvaldībā, uz kurām attiecas atļauja;

([14]) Regeling van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van 28 januari 2019, nr. WJZ/19009285, tot tijdelijke vrijstelling van artikel 5, eerste lid, van het Besluit gebruik meststoffen (Vrijstellingsregeling bovengronds aanwenden runderdrijfmest 2019–2023)

b) atļauju aptverto liellopu procentuālā daļa katrā pašvaldībā;

c) tās lauksaimniecības zemes procentuālā daļa katrā pašvaldībā, uz kuru attiecas atļauja.

Šīs kartes katru gadu atjaunina.

2. Kompetentās iestādes izveido un uztur monitoringa tīklu augsnes ūdens, ūdensteču, augšējo gruntsūdeņu un notekūdeņu paraugu ņemšanai monitoringa vietās ganību saimniecībās, uz kurām attiecas atļauja. Monitoringa tīkls sniedz datus par nitrātu un fosfora koncentrāciju ūdenī, kas izplūst no sakņu zonas un ieplūst gruntsūdeņos un virszemes ūdeņu sistēmā.

3. Monitoringa tīkls aptver vismaz 300 saimniecības, uz kurām attiecas atļaujas, un ir reprezentatīvs attiecībā uz katru augsnes tipu (mālaugsni, kūdraugsni, smilšaugsni, smilšainu lesa augsni), mēslošanas praksi un augseku. Monitoringa tīkla sastāvu šā lēmuma piemērošanas laikā nemaina.

4. Kompetentās iestādes veic pētījumus un pastāvīgu barības vielu analīzi, kas nodrošina datus par vietējo zemes izmantojumu, augseku un lauksaimniecības praksi ganību saimniecībās, uz kurām attiecas atļaujas. Šos datus var izmantot, lai ar modelēšanas palīdzību aprēķinātu nitrātu izskalošanos un fosfora zudumus laukiem, kuros gadā uz vienu hektāru izlieto līdz 230 kg vai 250 kg slāpekļa no ganību dzīvnieku mēsliem.

5. Smilšainās augsnēs esošajos lauksaimnieciskās sateces baseinos kompetentās iestādes veic pastiprinātu ūdens monitoringu.

11. pants

Pārbaudes un inspekcijas

1. Kompetentās iestādes veic administratīvo kontroli attiecībā uz visiem pieteikumiem atļaujas saņemšanai, lai izvērtētu atbilstību 7. un 8. pantā izklāstītajiem nosacījumiem. Ja tiek pierādīts, ka minētie nosacījumi nav ievēroti, pieteikumu noraida un pieteikuma iesniedzēju informē par atteikuma iemesliem.

Kompetentās iestādes administratīvo kontroli attiecībā uz zemes izmantošanu, lauksaimniecības dzīvnieku skaitu un kūtsmēslu ražošanu veic vismaz 5 % ganību saimniecību, uz kurām attiecas atļaujas.

2. Kompetentās iestādes klātienes inspekciju veikšanai ganību saimniecībās, uz kurām attiecas atļaujas, izveido plānu, kurš atbilst pastāvošajiem riskiem un kurā ir paredzēts atbilstošs inspekciju biežums, ko nosaka, ņemot vērā rezultātus, kuri gūti iepriekšējos gados veiktajās kontrolēs, un rezultātus, kas gūti vispārējās izlases veida pārbaudēs, kuras veiktas saistībā ar Direktīvas 91/676/EEK transponēšanas tiesību aktiem, un jebkuru citu informāciju, kas varētu liecināt par 7. un 8. pantā izklāstīto nosacījumu neizpildi.

Klātienes inspekcijas veic vismaz 5 % ganību saimniecību, uz kurām attiecas atļaujas, lai izvērtētu, vai tiek izpildīti 7. un 8. pantā izklāstītie nosacījumi. Papildus šīm inspekcijām veic 4. panta 2. punkta c) apakšpunktā minētās inspekcijas un kontroles.

3. Ja kādā no gadiem konstatē, ka ganību saimniecība, uz kuru attiecas atļauja, nav izpildījusi 7. un 8. pantā izklāstītos nosacījumus, atļaujas turētājam uzliek sodu saskaņā ar valsts tiesību aktiem un nākamajā gadā tas nav tiesīgs saņemt atļauju.

4. Kompetentajām iestādēm piešķir pilnvaras un līdzekļus, kas vajadzīgi, lai pārbaudītu atbilstību šajā lēmumā paredzētajiem atļaujas piešķiršanas nosacījumiem.

12. pants

Ziņošana

1. Kompetentās iestādes katru gadu ne vēlāk kā 30. jūnijā iesniedz Komisijai ziņojumu, kurā ir ietverta šāda informācija:

a) dati par mēslošanu visās ganību saimniecībās, uz kurām attiecas atļaujas saskaņā ar 6. pantu, tostarp informācija par ražu un augsnes tipiem;

b) par katru lauksaimniecības dzīvnieku sugu – dzīvnieku skaita dinamika Nīderlandē un ganību saimniecībās, uz kurām attiecas atļauja;

c) valstī vērojamās tendences saistībā ar kūtsmēslu ražošanu – attiecībā uz slāpekļa un fosfātu daudzumu kūtsmēslos;

d) kopsavilkums par rezultātiem, kas gūti valsts līmenī veiktajās pārbaudēs attiecībā uz cūku un mājputnu mēslu izdalījumu koeficientu;

e) kartes, kas minētas 10. panta 1. punktā;

f) ūdens monitoringa rezultāti, tostarp informācija par ūdens kvalitātes tendencēm gruntsūdeņos un virszemes ūdeņos, kā arī par atkāpes ietekmi uz ūdens kvalitāti;

g) 10. panta 2. punktā minētie dati par nitrātu un fosfora koncentrāciju;

h) 10. panta 5. punktā minētā pastiprinātā ūdens monitoringa rezultāti;

i) 10. panta 4. punktā minētā apsekojuma par vietējo zemes izmantojumu, augseku un lauksaimniecības praksi rezultāti;

j) 10. panta 4. punktā minēto modelēšanas aprēķinu rezultāti;

k) 7. un 8. pantā izklāstīto atļaujas nosacījumu ievērošanas izvērtējums, kura pamatā ir veiktās kontroles saimniecību līmenī un informācija par saimniecībām, kas saskaņā ar 11. pantā minēto administratīvo kontroļu un klātienes inspekciju rezultātiem nav izpildījušas nosacījumus;

l) atjauninājums par 4. pantā minētās uzlabotās izpildes stratēģijas īstenošanu, jo īpaši par šādiem aspektiem:

   — izpildes panākšana augsta riska teritorijās *De Peel*, *Gelderse Vallei* un *Twente*,

   — kūtsmēslu transportēšanas automatizēta uzskaite reāllaikā līdz 2020. gada beigām,

   — lēmums par sankciju politikas pārskatīšanu līdz 2020. gada jūnija beigām,

   — ietekme, ko uz stratēģijas īstenošanu atstājuši pasākumi, ar kuriem novērš Covid-19 vīrusa izplatīšanos;

m) 4. pantā minētās uzlabotās izpildes stratēģijas rezultāti, jo īpaši šādos aspektos:

   — fiziskā kontrole pa saimniecību veidiem,

   — neatbilstības gadījumu skaita samazināšanās,

   — administratīvās sankcijas;

n) informācija par piemērotajām tiesiskajām sankcijām.

2. Ziņojumā iekļautie telpiskie dati attiecīgos gadījumos atbilst Direktīvas 2007/2/EK noteikumiem. Vācot nepieciešamos datus, Nīderlande attiecīgā gadījumā izmanto informāciju, kas iegūta Integrētajā administrācijas un kontroles sistēmā, kura izveidota saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1306/2013 67. panta 1. punktu.

13. pants

Piemērošanas periods

Šo lēmumu piemēro no 2020. gada 1. janvāra līdz 2021. gada 31. decembrim.

14. pants

Adresāts

Šis lēmums ir adresēts Nīderlandes Karalistei.

Briselē, 2020. gada 17. jūlijā

Komisijas vārdā –
Komisijas loceklis
Virginijus SINKEVIČIUS